

50

Science Policy Briefing • June 2013

**Science in Society:
caring for our futures
in turbulent times**

Felt, Ulrike, Daniel Barben, Alan Irwin, Pierre-Benoit Joly, Arie Rip, Andrew Stirling, Tereza Stöckelová. 2013. *Science in society: Caring for our Futures in Turbulent Times*. Science Policy Briefing 50, European Science Foundation.

http://www.esf.org/uploads/media/spb50_ScienceInSociety.pdf

ZÁSADNÍ ZMĚNY VE VZTAZÍCH VĚDY A SPOLEČNOSTI

- „new public management“: kontrola, řízení prostřednictvím kvantitativních indikátorů
- instrumentální představa o budoucnosti a lineární inovaci
- ústřední role ekonomických zájmů a hodnot při organizaci výzkumného pole

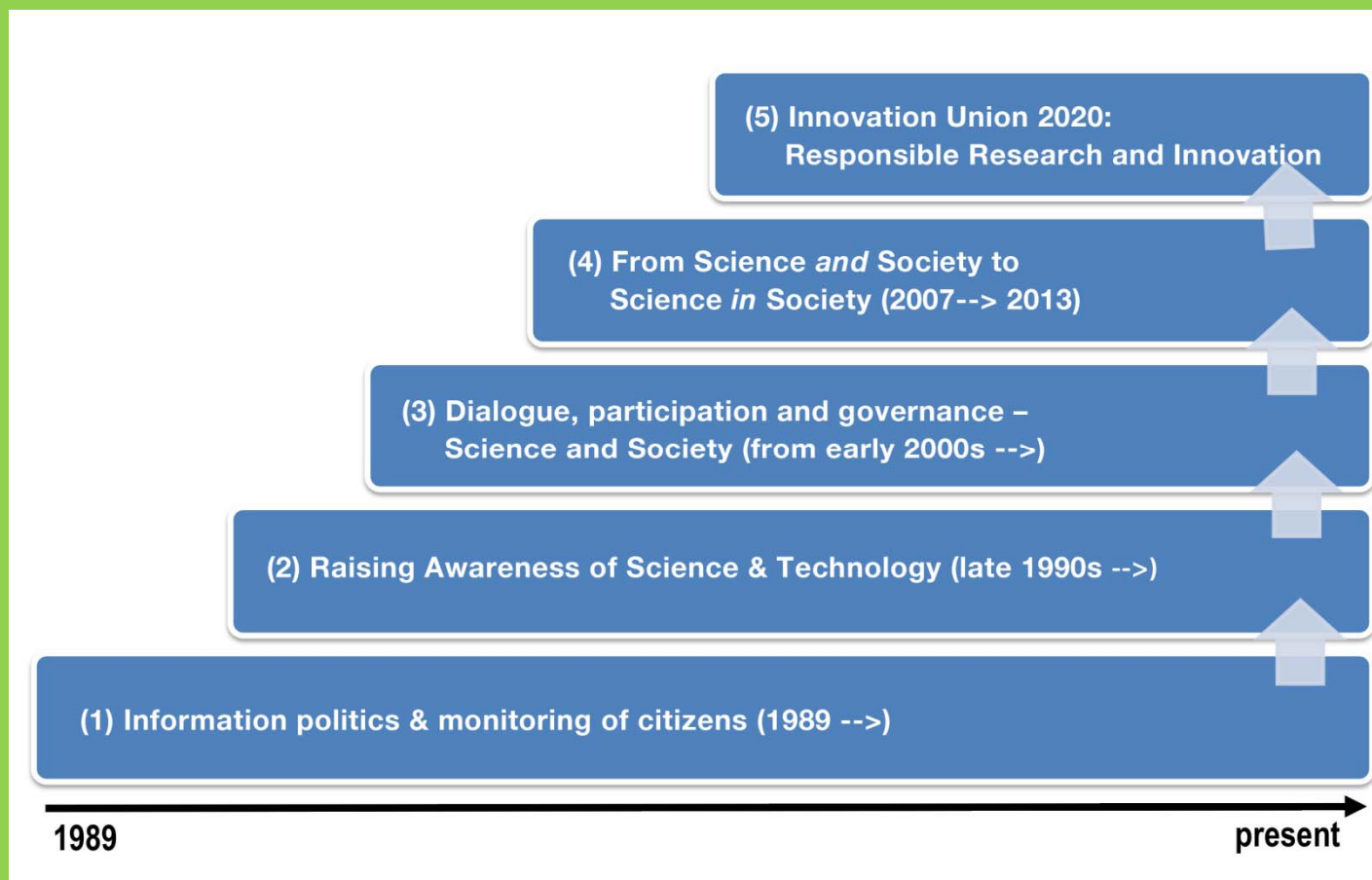
NOVÉ PODMÍNKY PRO AKADEMICKOU PRÁCI

- indikátory „vědeckého výkonu“ jako určující parametr (financování, akademických drah) vs. „nevykazatelné“ výzkumné činnosti
- formalizované procedury vykazatelnosti vs. odpovědnost (jednotlivců a institucí)
- excellence vs. relevance

PODOBY ÚČASTI VEŘEJNOSTI

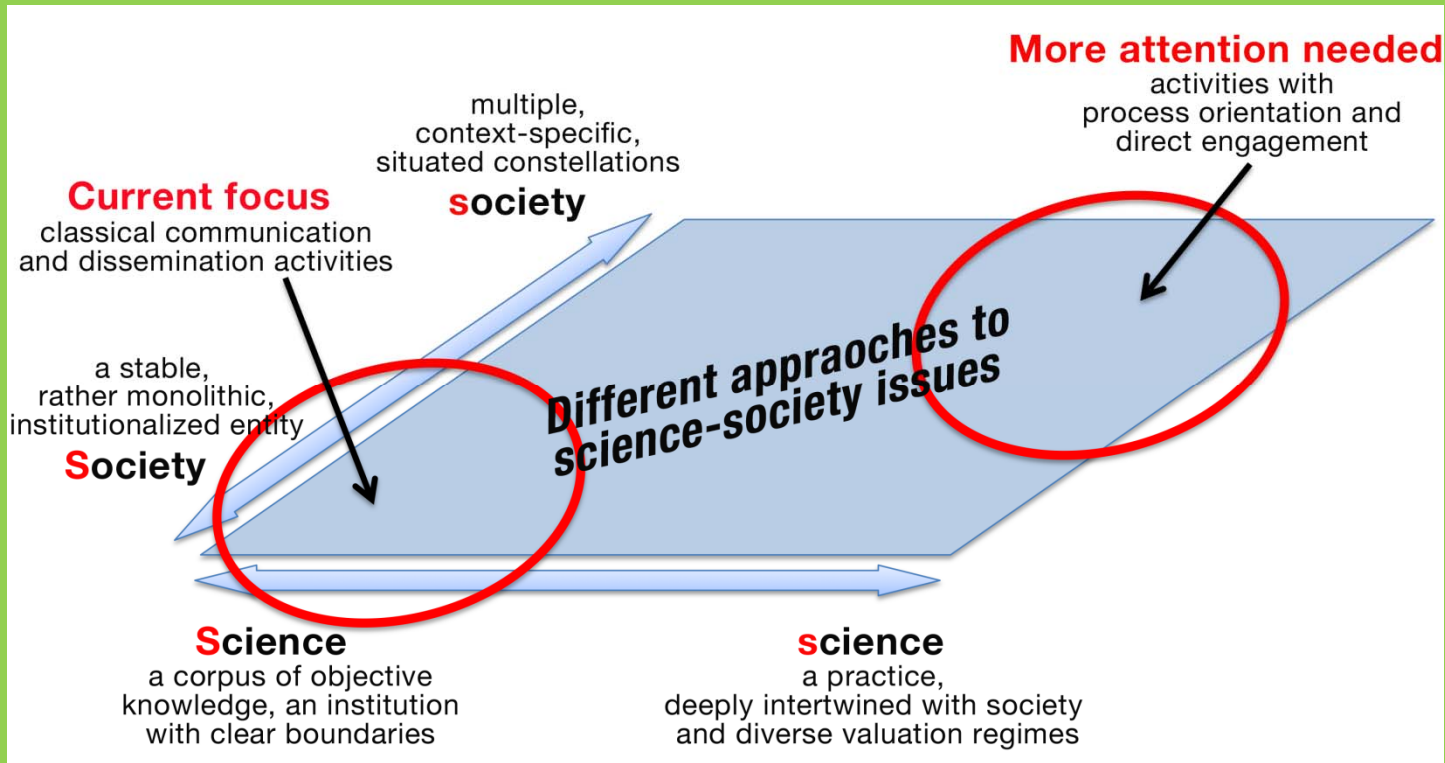
- rychlost inovace jako kategorický imperativ
- společnost pojmána jako hrozba
- často jednostranné, ritualizované a silně kontrolované z hlediska žádoucího výsledku

PODOBY ÚČASTI VEŘEJNOSTI - EU

DOPORUČENÍ: OD LOGIKY VOLBY K LOGICE PÉČE

- věda a společnost nejsou dopředu oddělené entity, které lze kontrolovaně propojit
- procesuální a často neuspořádaná povaha vztahu vědy a společnosti
- kontextuálnost a komplexita: jednoduchá a univerzální řešení neexistují

1. PROPOJENÍ EXCELENCE A RELEVANCE

- v otázce relevance jde a musí jít o více než je o ekonomiku
- žádný, jakkoli „základní“ výzkum se neděje v hodnotovém a společenském vakuu

2. AKTIVITY ZAMĚŘENÉ NA PROPOJOVÁNÍ VĚDY A SPOLEČNOSTI

- potřeba jejich integrace jak přímo s výzkumem, tak jejich zvláštní podpora
- sociální a humanitní vědy by neměly hrát roli těch, kdo zajišťuje PR přírodovědnému výzkumu

3. PLURALITA JE DŮLEŽITÁ

- pluralitní historie a hodnoty i v oblasti vědy a technologií - nelze jednoduše aplikovat „dobré praxe“
- otevřené vize budoucnosti, pluralita socio-technických trajektorií

4. VYTVÁŘENÍ NOVÝCH PROSTORŮ PRO INTERAKCE VĚDY A SPOLEČNOSTI

- pozornost k aktivitám vyvíjeným „zdola“ v alternativních prostorech a praktikách
- oprostit se od obsese kontrolou, která charakterizuje současné vědní politiky

5. VYTVÁŘENÍ PROSTOROČASŮ PRO REFLEXIVITU VE VÝZKUMU

- reflexivita nesmí ohrožovat, ale naopak podporovat akademickou dráhu
- reflexivita jako prostor pro vznik a rozvoj inovace (sociální inovace)